

Factsheets Brede Welvaart 2023 bij de begroting van de ministeries

Oplegger Factsheets Brede Welvaart & SDG's

Achtergrond van de opdracht

Dit is een generieke oplegger voor de Factsheets van alle departementen. Deze oplegger is bedoeld om Tweede Kamerleden, kennisinstellingen, lagere overheden, burgers en anderen achtergrondinformatie te geven over de Factsheets Brede Welvaart en toe te lichten welke rol deze Factsheets kunnen spelen. In aparte bijlagen worden eventuele bijzonderheden per departement toegelicht.

Op verzoek van Kabinet en Tweede Kamer publiceert het CBS jaarlijks op Verantwoordingsdag de Monitor Brede Welvaart & de Sustainable Development Goals (hierna te noemen: de Monitor). Hierin staat centraal wat onze brede welvaart 'hier en nu' is, en wat dit betekent voor de hulpbronnen die wij nalaten aan komende generaties (brede welvaart 'later') en welke impact dit heeft op andere landen, en met name de armste landen in de wereld (brede welvaart 'elders'). De SDG's zijn de zeventien internationaal afgesproken doelen voor een duurzame wereld in 2030. Voor een verdere toelichting op de meting van brede welvaart en de voortgang op de SDG's door het CBS zie de Toelichting (cbs.nl).

Voortbouwend op de technische briefings door het CBS voor een aantal vaste Kamercommissies en een pilot voor het ministerie van OCW, is gekeken naar mogelijkheden om brede welvaart ook te verankeren in de begrotings- en beleidscyclus. Deze wens is door de Tweede Kamer vastgelegd in de motie Hammelburg c.s. over een centrale positie van bredewelvaartsindicatoren in de Miljoenennota, begrotingen en jaarverslagen.

Naar aanleiding van een gesprek met een aantal Tweede Kamerleden na de technische briefing van de Monitor in 2021, is besloten om bij wijze van een pilot voor een aantal ministeries rudimentaire Factsheets op te stellen. In september 2021 werden de eerste pilot Factsheets opgeleverd voor de ministeries J&V, LNV, OCW en SZW. Deze Factsheets zijn gebaseerd op cijfers die nu al in de Monitor worden gepubliceerd, alleen zijn deze nu gepresenteerd langs de lijnen van de departementale begrotingen. In september 2022 werd een update van deze vier pilot Factsheets gepresenteerd.

Vervolgens vroeg het ministerie van Financiën het CBS Factsheets op te stellen bij de departementale begrotingen voor alle departementen. Concreet leggen deze Factsheets een koppeling tussen de belangrijkste onderdelen van de begrotingen en beleidsterreinen en relevante indicatoren uit de Monitor en eventuele andere bronnen. Dit zijn eerste versies die moeten worden gezien als groeidocumenten. In de toekomst

kan worden gezien of een verdere aanpassing van de indicatorenset in de Factsheets nodig is.

Vanaf dit jaar besteedt het Financieel Jaarverslag Rijk ook uitgebreid aandacht aan de ontwikkeling van brede welvaart. Om het begrip brede welvaart naast Verantwoordingsdag ook rond Prinsjesdag stevig te verankeren, zijn drie aspecten belangrijk. Allereerst de doorvertaling van het concept brede welvaart en de SDG's naar departementale beleidsterreinen. Ten tweede het toevoegen van relevante indicatoren die momenteel niet in de dataset van de Monitor zitten. Dit kunnen data zijn van het CBS zelf, maar ook data uit andere bronnen. Als laatste zouden verknoppingen in kaart gebracht kunnen worden (beleidsdossiers waarbij meerdere ministeries betrokken zijn), om onbedoelde verkokering in het beleidsdebat tegen te gaan. Zo zijn er indicatoren en de daaraan gerelateerde SDG's die bij meerdere departementen voorkomen. De verbinding die de Monitor legt met de SDG's kan daarbij behulpzaam zijn. Deze eerste publicatie van de Factsheets op Prinsjesdag 2023 vormt de aanzet om de samenhang tussen de beleidsterreinen van de departementen zichtbaarder te maken en te versterken.

Welke rol kunnen de Factsheets spelen?

De Factsheets bieden inzicht in wat brede welvaart inhoudt voor de beleidsterreinen van de ministeries en geven aan waar die aan verschillende SDG's raken. Daarnaast bieden ze handvatten voor het politieke debat, door een vertaalslag te maken langs de departementale lijnen van beleidsthema's. Globaal laten trendkleuren – net als in de Monitor – zien welke indicatoren naar het doel toe bewegen en waar het beter kan. De Factsheets bevatten geen beleidsprognoses.

De Factsheets zijn ook niet bedoeld om de indruk te wekken dat de ontwikkeling op indicatoren binnen de beleidsverantwoordelijkheid van een bewindspersoon valt. Er zijn veel verschillende factoren die ontwikkelingen op een bepaald beleidsterrein beïnvloeden en de Rijksoverheid is daar slechts één van. Er zijn bijvoorbeeld ook schokken van buitenaf (denk aan de oorlog in Oekraïne en de vergaande gevolgen daarvan op de gasprijzen). Daarnaast spelen lagere overheden, bedrijfsleven, maatschappelijk middenveld, kennisinstellingen en burgers een rol. Dit ingewikkelde samenspel van (f)actoren bepaalt of en hoe brede welvaart toeneemt. Met de Factsheets kan generiek bekeken worden of zaken die vanuit een brede-welvaartsperspectief belangrijk zijn, ook de goede kant op gaan en kan hier een gesprek over gevoerd worden.